

чихме, че султанъ Меджидъ умрѣлъ и на прѣстола се воцарилъ султанъ Азисъ. Турската поща съ хазна се обрали, разбойниците не могли да се уловатъ. Отъ Ц-градъ билъ дошелъ висши паша да изслѣдва дирите, съглѣдалъ ни съ бинокла изъ стаята и попиталъ: „Какви са тия млади арестанти?“ Отговорилъ нашия паша: „Тия са ученици по черковни работи“. Тогава се разгнѣвилъ и го сконфузилъ и казалъ: „Ученици отъ училищата изловихте, а грабителитѣ на царската хазна не можете да уловите!“ По тая причина или по царево помилване насъ освободиха и народа по улицитѣ радостно ни пригръщаше и слушаше разказа на нашитѣ страдания и чудесното избавление.

Азъ, осмеленъ и одерзостенъ като апостолъ Павелъ отъ узите и веригитѣ, почнахъ по черквитѣ общенародно да поучавамъ и проповѣдвамъ, че съ обща братска любовъ и съгласие непремѣнно единъ день ще изпълни надеждата ни за избавление отъ грѣцитѣ и чуждитѣ за насъ владици, затова ме наименоваха неустрашимъ папа.

Избавление отъ Доротея

Дни и времена се минаватъ. Нашему Доротею дотегналъ осамотения неволно затворнически седмomesеченъ животъ. Разгнѣвенъ и въ яростъта си точно 61 година, 6-й декември, св. Никола, съ измама повиква п. Тоше въ митрополията, ушъ да опее единъ умрѣлъ мъртвецъ. Боялъ се отъ народа да му цѣлува ржката, прѣди да си тури епитрахила като на владика; моментално му остригва брадата и съ фесъ на глава го испждилъ на улицата за незачитание архиерески му санъ. Въ слѣдствие на това народа, като чулъ сигнала на дървеното клепало (звонъ не бѣше позволено), стекълъ са и се стекълъ въ митрополията за отмъщение за сторената обидна постъпка, нъ полицията и войната немедлѣнно пристигнали и му дали възможность да побѣгне прѣзъ малкитѣ врата и се скрива въ конака. А тълпата, биена и пребиена съ баионетитѣ, била распржсната. „Крайната нужда измислува мъдрость“. Тжй и нашитѣ софиянци намислили една мъдрость и я испжнили. Два дена наредъ единогласно не отварали дюкянитѣ, а ключовитѣ съ чували на пашата отнесли и покорно го молили или да ги избави отъ тоя звѣръ фанариотинъ, или като на покорна рая да имъ покаже мѣсто за изселуванъ, дѣто да работатъ, да прехранватъ семействата си и да плащатъ царева данъ. Слѣдователно, пашата обърналъ сериозно внимание на молбата имъ, окончилъ тая трагеди-комедия съ конвоиранieto владиката още тая вечеръ за Ц-градъ. Нъ имъ строго запретилъ занапрѣдъ руски възпитанници за учители, а скандалиозната митрополия обърналъ на турско войскова болница, понеже средоточието на войската съ петима паши било въ София неколко години наредъ. И мятежа конечно утихналъ, настало миръ, тишина и черковно безначалие.

Нахлуване разни расколници и пропагандисти

Въ такива бурни изменявания безъ ржководители всичко растроено и утихнало. Учителството, священството не отговарятъ на значението си; съ една рѣчь стадо безъ пастирь, безначалие. Асли такова едно благоприятно